

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **M. C.**, narozený dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022, č.j. MPSV-2022/131807-911

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 1. 8. 2022, č.j. MPSV-2022/131807-911 (dále jen „napadené rozhodnutí“) Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „žalovaný“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 6. 2022, č.j. 800442/22/AB, sp. zn. 11914-22-AB (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo dle § 7 odst. 5, § 24, § 25, § 26, § 27, § 49 v návaznosti na § 52 a § 70 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“) a ust. § 3 a § 4 zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu, ve

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŽEM“), rozhodnuto tak, že žalobci byl snížen příspěvek na bydlení z měsíční výše 2 184 Kč na 1 883 Kč, ode dne 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce žalobou podanou dne 27. 9. 2022 nesouhlasil s napadeným rozhodnutím, jiné námitky v žalobě neuvedl. Dne 29. 9. 2022 byla zdejšímu soudu doručena další žaloba žalobce proti napadenému rozhodnutí, kterou žalobce podal prostřednictvím zástupce JUDr. Daniela Hlaváče, advokáta, který mu byl ustanoven rozhodnutím České advokátní komory ze dne 8. 9. 2022; toto ustanovení se vztahovalo pouze na posouzení právního stavu věci a sepsání žaloby s žádostí o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce. Usnesením ze dne 7. 10. 2022, č. j. 4 Ad 24/2022 – 2, zdejší soud v souladu s ust. § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) spojil obě žaloby ke společnému projednání.
3. Žalobce namítal, že správní orgány vydaly ve stejný den v jeho věci a pro stejné časové období další správní rozhodnutí, která jsou v kontextu zde napadených správních rozhodnutí zcela nesrozumitelná a zmatečná; uvedl, že i proti těmto rozhodnutím podal žalobu. Počínání správního orgánu I. stupně považoval za zcela nesrozumitelné a nelogické, když ve stejný den správní orgán I. stupně prvostupňovým rozhodnutím žalobci nejprve příspěvek snížil z 2 184 Kč na 1 883 Kč, a pak jej rozhodnutím, č. j. 800464/22/AB, zvýšil z 1 833 Kč na 1 883 Kč. Žalobci tento postup nedává smysl, považuje jej za rozporný se zákonem, zmatečný a zcela nepřezkoumatelný, jde o procesní vadu správního řízení. Stejný scénář se opakoval i v odvolacím řízení u žalovaného, který rozhodnutím, č. j. MPSV-2022/132444-911, odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, č. j. 800464/22/AB, zamítl a toto rozhodnutí opět potvrdil. Podle žalobce je třeba na všechna rozhodnutí pohlížet komplexně a ve vzájemných souvislostech, neboť se jedná o totožné období a totožný příspěvek na bydlení, ovšem se zcela odlišnými závěry.
4. Dále namítal, že rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů a pro nesrozumitelnost. Uvedl, že prvostupňové rozhodnutí je jakýmsi exkurzem do problematiky práva sociálního zabezpečení, neboť na šesti stranách rozhodnutí jsou více než tři strany citací ze sbírky listin, resp. ze zákona o státní sociální podpoře, další dvě strany jsou tabulky s přehledy nákladů na bydlení, odůvodnění samotného výroku je pak obsaženo v pouhých několika větách na straně 4, což žalobce považoval za nepřezkoumatelné, neboť není seznatelné, jakými vnitřními úvahami se správní orgán řídil, co považoval za prokázaný skutkový stav a z čeho přesně vychází jeho rozhodování. Obdobně i napadené rozhodnutí na třech stranách svého odůvodnění rekapituluje pasáže prvostupňového rozhodnutí bez jakéhokoliv vlastního přínosu, napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné, neboť není jednoznačně seznatelné, jakými vnitřními úvahami se správní orgán řídil, co považoval za prokázaný skutkový stav a z čeho přesně vychází jeho rozhodování. K tomu žalobce odkázal na ust. § 68 odst. 3 správního řádu a judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které musí správní orgány ve svých rozhodnutích vždy uvést, jakými úvahami se řídily při výkladu právních předpisů, které na rozhodovanou věc aplikovaly, jinak jsou rozhodnutí nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. Měl za to, že správní orgány nedostatečně odůvodnily svá rozhodnutí, když neuvedly všechny podklady, ze kterých vycházely, a tyto podklady také nedostatečně hodnotily, čímž zatížily svá rozhodnutí vadami.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

5. Měl za to, že rozhodnutí správních orgánů jsou nezákonná, neboť skutkový stav, který vzaly za základ svých rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu. Uvedl, že je již 13 let starobním důchodcem a několik let se nachází ve svízelné finanční situaci, kdy přibližně od roku 1997 je odkázán na různé formy státní podpory; výše jeho starobního důchodu se pohybuje okolo 7 300 Kč, což při dnešních cenách a celkové ekonomické situaci hraničí s chudobou či stavem nouze. V souvislosti s několikerým stěhováním pak žalobci vznikly dluhy ve výši zhruba 100 000 Kč, které není schopen splácet. Podle žalobce správní orgány nedostatečně zkoumaly jeho finanční poměry, případně dospěly k nesprávným skutkovým zjištěním. Doplnil, že v nájemním bytě, v němž bydlí, nikdy nevyužíval služeb dodávek vodovodní teplé vody a dálkového vytápění, je však povinen za tyto služby hradit měsíční zálohy v součtu okolo 1 500 Kč, kdy po ročním vyúčtování jsou tyto částky většinou vráceny, což uměle navýší žalobci příjem v daném čtvrtletí a má za následek nepřiznání či krácení příspěvku na bydlení v následujícím čtvrtletí. Takový postup žalobce považoval za hrubě nespravedlivý a nezákonný, jeho finanční situace je totiž v zásadě beze změn. Hodnocení skutkového stavu v rámci správního uvážení považoval za rozporné s dobrými mravy a žádal odstranění tvrdostí zákona.
6. Dle žalobce je prokázané, že napadená rozhodnutí jsou nezákonná a jejich vydáním bylo hrubě zasaženo do jeho práv. K žalobě připojil rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 9. 6. 2022, č. j. 800464/22/AB, a rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022, č. j. MPSV-2022/132444-911. Navrhl, aby soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil a zavázal žalovaného k náhradě nákladů řízení žalobci k rukám jeho právního zástupce.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný uvedl, že příspěvek na bydlení byl žalobci přiznán na základě jeho žádosti ze dne 10. 1. 2022 oznámením ze dne 8. 2. 2022, č. j. 203015/22/AB, ve výši 2 184 Kč. Ve druhém čtvrtletí 2022 byly pro výši dávky posuzovány příjmy a náklady na bydlení za první čtvrtletí 2022, přičemž u žalobce došlo ke zvýšení starobního důchodu z 6 245 Kč na 7 104 Kč měsíčně a u nákladů na bydlení ke změně nedošlo, tyto byly i nadále ve výši 4 369 Kč. Výše dávky pak byla stanovena dle ust. § 27 zákona o státní sociální podpoře jako rozdíl mezi skutečnými náklady na bydlení a součinem koeficientu 0,35 a rozhodného příjmu, $4\,369 - (7\,104 \times 0,35) = 1\,883$ Kč, přičemž hodnoty zahrnuté do výpočtu byly obsaženy v podkladech, které žalobce k žádosti doložil. Měl za to, že není na místě námitka žalobce, že správní orgány vycházely z nesprávně zjištěného skutkového stavu, číselné hodnoty jsou uvedeny v přehledné tabulce prvostupňového rozhodnutí a je z nich zřejmé, jak k uvedené výši dávky správní orgán I. stupně dospěl.
8. Dle žalovaného ze správního spisu vyplývá, že v oznámení o změně výši dávky ze dne 29. 4. 2022, č. j. 588432/22/AB, které předcházelo prvostupňovému rozhodnutí, byla chyba ve výpočtu dávky, protože do výše nákladů nebyla zahrnuta částka 50 Kč za osvětlení společných prostor v domě, což znamená, že tímto oznámením byla stanovena dávka v nesprávné výši 1 833 Kč. Správní orgán I. stupně vlastní kontrolou chybu odhalil až poté, co oznámení odeslal žalobci, a na tuto okolnost reagoval tak, že dne 3. 5. 2022 vydal nové oznámení, č. j. 598674/22/AB, v němž zvýšil dávku na 1 883 Kč, což odpovídalo doloženým nákladům na bydlení. Žalobce podal proti oběma oznámením námitky. Dne 9. 6. 2022 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, v němž již vycházel z nákladů na bydlení včetně položky za osvětlení a dospěl ke správné částce výše příspěvku, tj. 1 883 Kč. Prvostupňové rozhodnutí považoval žalovaný za věcně správné,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

neboť žalobci přiznalo správnou výši dávky, kdy tato byla srozumitelně odůvodněna včetně výpočtu, a proto bylo prvostupňové rozhodnutí napadeným rozhodnutím potvrzeno. V návaznosti na námitky proti druhému oznámení ze dne 3. 5. 2022, jímž byla výše příspěvku zvýšena z 1 833 Kč na 1 883 Kč, pak správní orgán I. stupně vydal další rozhodnutí, č. j. 800464/22/AB, jímž žalobci přiznal dávku ve výši 1 883 Kč; jednalo se však o druhé rozhodnutí v téže věci u totožného účastníka řízení a za shodné období, a proto měl žalovaný za to, že toto druhé rozhodnutí vedle prvostupňového neobstojí, a mělo být v odvolacím řízení zrušeno. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze spisového materiálu soud zjistil, že dne 10. 1. 2022 žalobce požádal o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení (dále též „dávka“) s nárokem ode dne 1. 1. 2022, s tím, že je nájemcem bytu, trvalé bydliště X.
10. Oznámením ze dne 8. 2. 2022, č. j. 203015/22/AB, byla žalobci přiznána dávka ve výši 2 184 Kč ode dne 1. 1. 2022 do 30. 6. 2022.
11. Dle dokladu o výši čtvrtletního příjmu ze dne 7. 4. 2022 žalobce pobíral dávku důchodového pojištění, a to v lednu roku 2022 ve výši 7 450 Kč, v únoru roku 2022 ve výši 6 931 Kč a v březnu roku 2022 ve výši 6 931 Kč. Celkový příjem žalobce za první čtvrtletí roku 2022 tak byl 21 312 Kč.
12. Podle dokladu o výši nákladů na bydlení ze dne 7. 4. 2022 žalobce hradil za každý měsíc prvního čtvrtletí roku 2022 tyto náklady: nájemné ve výši 2 281 Kč, elektřina ve výši 390 Kč, dodávka tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody ve výši 1 100 Kč, dodávka vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod ve výši 300 Kč, osvětlení společných prostor v domě ve výši 50 Kč, úklid společných prostor v domě ve výši 100 Kč, vybavení bytu společnou televizí a rozhlasovou anténou ve výši 48 Kč, a odvoz komunálního odpadu ve výši 100 Kč. Celkové výdaje za dané čtvrtletí tak byly ve výši 13 107 Kč, tj. 4 369 Kč za každý měsíc.
13. Podle vyúčtování služeb ze dne 27. 4. 2022, žalobci vznikl za období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 přeplatek ve výši 8 418 Kč.
14. Oznámením ze dne 29. 4. 2022, č. j. 588432/22/AB (dále jen „Oznámení 1“), došlo ke snížení příspěvku na bydlení z měsíční výše 2 184 Kč na 1 833 Kč ode dne 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. Podle tohoto oznámení byl průměrný měsíční příjem rodiny žalobce za rozhodné období 7 104 Kč, a součin tohoto příjmu a zákonného koeficientu 0,35 činil 2 486,40 Kč; náklady na bydlení ve výši 4 319 Kč převyšovaly částku 2 486,40 Kč a současně částka 2 486,40 Kč nebyla vyšší než částka normativních nákladů na bydlení, která činila 10 121 Kč (k 1. 1. 2021 patřila adresa pod Prahu), žalobci tak vznikl nárok na dávku, a to ve výši 1 833 Kč. V tabulce „Náklady na bydlení“, která je obsažena v tomto oznámení, jsou uvedeny jednotlivé náklady, a to: nájemné ve výši 2 281 Kč, elektřina ve výši 390 Kč, dodávka tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody ve výši 1 100 Kč, dodávka vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod ve výši 300 Kč, úklid společných prostor v domě ve výši 100 Kč, vybavení bytu společnou televizí a rozhlasovou anténou ve výši 48 Kč, a odvoz komunálního odpadu ve výši 100 Kč.
15. Oznámením ze dne 3. 5. 2022, č. j. 598674/22/AB (dále jen „Oznámení 2“), došlo ke zvýšení příspěvku na bydlení z měsíční výše 1 833 Kč na 1 883 Kč ode dne 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. Podle tohoto oznámení byl průměrný měsíční příjem rodiny žalobce za rozhodné Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

období 7 104 Kč, a součin tohoto příjmu a zákonného koeficientu 0,35 činil 2 486,40 Kč; náklady na bydlení ve výši 4 369 Kč převyšovaly částku 2 486,40 Kč a současně částka 2 486,40 Kč nebyla vyšší než částka normativních nákladů na bydlení, která činila 10 121 Kč (k 1. 1. 2021 patřila adresa pod Prahu), žalobci tak vznikl nárok na dávku, a to ve výši 1 883 Kč. V tabulce „Náklady na bydlení“, která je obsažena v tomto oznámení, jsou uvedeny jednotlivé náklady, a to: nájemné ve výši 2 281 Kč, elektřina ve výši 390 Kč, dodávka tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody ve výši 1 100 Kč, dodávka vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod ve výši 300 Kč, osvětlení společných prostor v domě ve výši 50 Kč, úklid společných prostor v domě ve výši 100 Kč, vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou ve výši 48 Kč, a odvoz komunálního odpadu ve výši 100 Kč.

16. Proti Oznámení 1 podal žalobce dne 11. 5. 2022 námitky, v nichž uvedl, že s tímto oznámením nesouhlasí a žádal, aby byla věc znovu posouzena. Proti Oznámení 2 podal žalobce dne 18. 5. 2022 námitky, v nichž uvedl, že s tímto oznámením nesouhlasí a žádal, aby byla věc znovu posouzena.
17. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 9. 6. 2022 správní orgán I. stupně rozhodl o snížení příspěvku na bydlení z měsíční výše 2 184 Kč na 1 883 Kč ode dne 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. V odůvodnění uvedl, že vyšel z doložených příjmů a nákladů na bydlení žalobce za první čtvrtletí roku 2022, odkázal na ust. § 7 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře a ust. § 4 ZŽEM a pro účely dávky stanovil životní minimum rodiny žalobce ve výši 4 250 Kč, průměrný měsíční příjem rodiny za první čtvrtletí roku 2022 ve výši 7 104 Kč, kdy součin tohoto příjmu a zákonného koeficientu 0,35 činil 2 486,40 Kč; náklady na bydlení ve výši 4 369 Kč převyšovaly částku 2 486,40 Kč a současně částka 2 486,40 Kč nebyla vyšší než částka normativních nákladů na bydlení, která činila 10 121 Kč (k 1. 1. 2021 patřila adresa pod Prahu), žalobci tak vznikl nárok na dávku. Dále odkázal na ust. § 24, § 25, § 27, § 49, § 52, a § 70 zákona o státní sociální podpoře, uvedl, že celková částka nákladů na bydlení za první čtvrtletí roku 2022 činila 13 107 Kč, a měsíční náklady na bydlení za jeden kalendářní měsíc tak byly ve výši 4 369 Kč. V tabulce „Náklady na bydlení“, která je obsažena v tomto rozhodnutí, jsou uvedeny jednotlivé měsíční náklady, a to: nájemné ve výši 2 281 Kč, elektřina ve výši 390 Kč, dodávka tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody ve výši 1 100 Kč, dodávka vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod ve výši 300 Kč, osvětlení společných prostor v domě ve výši 50 Kč, úklid společných prostor v domě ve výši 100 Kč, vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou ve výši 48 Kč, a odvoz komunálního odpadu ve výši 100 Kč. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě námítky žalobce, kterou podal dne 11. 5. 2022 proti Oznámení 1, a bylo žalobci doručeno dne 14. 6. 2022.
18. Rozhodnutím ze dne 9. 6. 2022, č. j. 800464/22/AB (dále jen „Rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), správní orgán I. stupně rozhodl o zvýšení příspěvku na bydlení z měsíční výše 1 833 Kč na 1 883 Kč ode dne 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. V odůvodnění uvedl, že vyšel z doložených příjmů a nákladů na bydlení žalobce za první čtvrtletí roku 2022, odkázal na ust. § 7 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře a ust. § 4 ZŽEM a pro účely dávky stanovil životní minimum rodiny ve výši 4 250 Kč, průměrný měsíční příjem rodiny žalobce za první čtvrtletí roku 2022 ve výši 7 104 Kč, kdy součin tohoto příjmu a zákonného koeficientu 0,35 činil 2 486,40 Kč; náklady na bydlení ve výši 4 369 Kč převyšovaly částku 2 486,40 Kč a současně částka 2 486,40 Kč nebyla vyšší než částka normativních nákladů na bydlení, která činila 10 121 Kč (k 1. 1. 2021 patřila adresa

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

pod Prahu), žalobci tak vznikl nárok na dávku. Dále odkázal na ust. § 24, § 25, § 27, § 49, § 52, a § 70 zákona o státní sociální podpoře, uvedl, že celková částka nákladů na bydlení za první čtvrtletí roku 2022 činila 13 107 Kč, a měsíční náklady na bydlení za jeden kalendářní měsíc tak byly průměrně ve výši 4 369 Kč. V tabulce „Náklady na bydlení“, která je obsažena v tomto rozhodnutí, jsou uvedeny jednotlivé měsíční náklady, a to: nájemné ve výši 2 281 Kč, elektřina ve výši 390 Kč, dodávka tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody ve výši 1 100 Kč, dodávka vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod ve výši 300 Kč, osvětlení společných prostor v domě ve výši 50 Kč, úklid společných prostor v domě ve výši 100 Kč, vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou ve výši 48 Kč, a odvoz komunálního odpadu ve výši 100 Kč. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno na základě námítky žalobce, kterou podal dne 18. 5. 2022 proti Oznámení 2, a bylo žalobci doručeno dne 14. 6. 2022.

19. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 22. 6. 2022 odvolání, v němž uvedl, že s rozhodnutím nesouhlasí a žádal, aby byla věc znovu posouzena. Proti Rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce dne 22. 6. 2022 odvolání, v němž uvedl, že s rozhodnutím nesouhlasí a žádal, aby byla věc znovu posouzena.
20. Výzvou ze dne 18. 7. 2022, č. j. MPSV-2022/123865-911, byl žalobce vyzván k doplnění odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Výzva byla žalobci doručena dne 20. 7. 2022. Žalobce na tuto výzvu nereagoval.
21. V napadeném rozhodnutí ze dne 1. 8. 2022 žalovaný zamítl odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Uvedl, že žalobce doložil pro pokračování nároku na dávku náklady na bydlení a příjem za první čtvrtletí roku 2022, odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, a uvedl, že žalobce podal toliko blanketní odvolání, které nebylo na výzvu žalovaného doplněno. Dále odkázal na ust. § 24, § 25, a § 27 zákona o státní sociální podpoře, přičemž dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně vyhodnotil nárok na dávku ode dne 1. 4. 2022 v souladu se zákonem o státní sociální podpoře, náklady na bydlení byly započítány v souladu s ust. § 25 a § 26 téhož zákona, a příjem byl započítán v souladu s ust. § 5 téhož zákona, a na základě toho byla dávka snížena z částky 2 184 Kč na 1 883 Kč dle ust. § 27 a § 52 zákona o státní sociální podpoře. Dle žalovaného byl v souladu s ust. § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Neshledal pochybení, které by odůvodňovalo změnu nebo zrušení prvostupňového rozhodnutí.
22. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 8. 2022, č. j. MPSV-2022/132444-911 (dále jen „Rozhodnutí žalovaného“), zamítl odvolání žalobce proti Rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a toto rozhodnutí potvrdil. Uvedl, že žalobce doložil pro pokračování nároku na dávku náklady na bydlení a příjem za první čtvrtletí roku 2022, odkázal na odůvodnění Rozhodnutí správního orgánu I. stupně a uvedl, že žalobce podal toliko blanketní odvolání, které nebylo na výzvu žalovaného doplněno. Dále odkázal na ust. § 24, § 25, a § 27 zákona o státní sociální podpoře, na ust. § 89 odst. 2 správního řádu, přezkoumal, zda správní orgán I. stupně započítal náklady na bydlení a příjem žalobce za rozhodné období dle zákona o státní sociální podpoře a dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně pochybil, neboť odsouhlasil spis bez kontroly, poté žádost v aplikaci přehodnotil, aby dávka nebyla vyplacena v nesprávné výši. Po kontrole zjistil, že správní orgán I. stupně neměl vydávat oznámení o zvýšení dávky (tj. Oznámení 2 – pozn. soudu), ale měl vyhodnotit doplatek na příspěvek na bydlení se sp. zn. 11914-22-AB od 1. 4. 2022, neboť již bylo o výši dávky od 1. 4. 2022 rozhodnuto. Žalovaný tuto vadu nepovažoval za vadu, která by měla vliv na soulad Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Rozhodnutí správního orgánu I. stupně s právními předpisy dle ust. § 89 odst. 2 správního řádu, popřípadě jeho správnost, a proto k ní nepřihlížel. Dospěl k závěru, že v předmětném řízení byl v souladu s ust. § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Neshledal pochybení, které by odůvodňovalo změnu nebo zrušení rozhodnutí.

23. Podle přehledu plateb ze dne 23. 8. 2022 byl žalobci přeplatek ve výši 8 418 Kč vyplacen dne 15. 7. 2022.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
25. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobce i žalovaný souhlasili s projednáním věci bez jednání.
26. Žalobce namítal, že správní orgány o jeho věci vydaly ve stejný den dvě rozhodnutí, která vedla k odlišným výsledkům. Takový postup je dle žalobce nesrozumitelný, nezákonný a zmatečný. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že správní orgán I. stupně nejprve v oznámení o změně výše dávky ze dne 29. 4. 2022 (tj. Oznámení 1) chybně určil výši nákladů na bydlení, neboť nezapočítal částku 50 Kč měsíčně za osvětlení společných prostor v domě, a když své pochybení zjistil, vydal dne 3. 5. 2022 druhé oznámení o změně výše dávky (tj. Oznámení 2), v němž tento náklad již započten byl. Proti oběma oznámením podal žalobce námitky. V návaznosti na námitky proti dříve vydanému oznámení o změně výše dávky správní orgán I. stupně dne 9. 6. 2022 vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým snížil dávku z 2 184 Kč na 1 883 Kč, toto rozhodnutí je dle žalovaného věcně správné. V návaznosti na námitky proti později vydanému oznámení o změně výše dávky správní orgán I. stupně dne 9. 6. 2022 vydal další rozhodnutí (tj. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně), kterým žalobci přiznal dávku ve výši 1 883 Kč. Soud k tomu uvádí následující.
27. Podle ust. § 69 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře *písemné rozhodnutí se vydává jen v případě, že a) dávka nebyla přiznána vůbec nebo v požadovaném rozsahu, nejde-li o případy uvedené v § 67 odst. 2 větě druhé, b) dávka byla odejmuta, nejde-li o případ uvedený v § 51 odst. 1 až 3 a 5 a v § 67 odst. 2 větě druhé, c) výplata dávky byla zastavena, nejde-li o případ uvedený v § 30 odst. 6, § 30a odst. 1, § 51 odst. 1 až 3 a 5, § 58 odst. 2 a v § 67 odst. 2 větě druhé, d) jde o přeplatek na dávce, s výjimkou případu uvedeného v § 62 odst. 6, e) přichází v úvahu více oprávněných a krajská pobočka Úřadu práce rozhoduje o tom, komu se bude dávka vyplácet, nebo bude-li krajská pobočka Úřadu práce rozhodovat o zvláštním příjemci podle § 59, f) se rozhoduje o prominutí podmínky trvalého pobytu podle § 3 odst. 4, g) jde o zamítnutí volby nároku rodiče na rodičovský příspěvek podle § 30.*
28. Podle ust. § 70 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře *rozhoduje-li krajská pobočka Úřadu práce o dávce v případech, kdy se nevydává rozhodnutí, je povinna žadateli doručit písemné oznámení o dávce a její výši, není-li dále stanoveno jinak. Písemné oznámení se nedoručuje, nenáleží-li výplata dávky podle § 51 odst. 1 věty třetí a v případech zastavení*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

výplaty dávky podle § 51 odst. 2 věty čtvrté, odst. 3 věty druhé a odst. 5 vět třetí a páté. Písemné oznámení o dávce se nedoručuje do vlastních rukou.

29. Podle ust. § 70 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře *proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit námitky do 30 dnů ode dne výplaty a) první splátky dávky po jejím přiznání nebo ode dne výplaty dávky, b) první splátky rodičovského příspěvku po změně jeho výše, nebo c) zbývající částky rodičovského příspěvku spolu s částkou náležející za předcházející kalendářní měsíc podle § 30 odst. 6, d) zbývající částky rodičovského příspěvku podle § 30a odst. 1.*
30. Podle ust. § 70 odst. 3 zákona o státní sociální podpoře *v případech podle § 67 odst. 2 věty druhé lze uplatnit námitky do 30 dnů ode dne první splátky dávky po změně její výše nebo ode dne odnětí nebo zastavení výplaty dávky.*
31. Podle ust. § 70 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře *námitky se podávají písemně u příslušné krajské pobočky Úřadu práce, která dávku přiznala. Krajská pobočka Úřadu práce vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o dávce. K námitkám, které byly podány opožděně, se nepřihlíží.*
32. V rozsudku ze dne 18. 11. 2009, č. j. 4 Ads 90/2009 – 76, Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) uvedl, že „*Fáze řízení od okamžiku podání žádosti o dávku po okamžik oznámení o přiznání dávky však neprobíhá v „klasickém“ správním řízení, neboť oznámení o přiznání dávky není ještě správním rozhodnutím ve smyslu § 9 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Pro tuto fázi řízení o přiznání dávky zákon č. 117/1995 Sb. neurčuje žádnou zvláštní lhůtu. Podle ustanovení § 70 odst. 1, 2 zákona č. 117/1995 Sb. doručuje úřad státní sociální podpory žadateli písemné oznámení o dávce a o její výši, proti kterému může žadatel uplatnit písemné námitky do 30 dnů ode dne výplaty první splátky přiznané dávky. V souladu s § 70 odst. 3 téhož zákona úřad státní sociální podpory vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu námitky došly, rozhodnutí o dávce. Lhůtou pro vydání rozhodnutí, po jejímž marném uplynutí lze uplatňovat prostředky ochrany proti nečinnosti, je tedy v režimu zákona č. 117/1995 Sb. limitována teprve fáze řízení počínající okamžikem doručení námitek žadatele až po vydání rozhodnutí o dávce.*“
33. Z citovaných ustanovení zákona o státní sociální podpoře a rozsudku NSS vyplývá, že v případech, kdy orgán státní sociální podpory nevydává rozhodnutí o dávce dle ust. § 69 odst. 1 zákona, vydává pouze písemné oznámení o dávce a její výši. Toto oznámení však není správním rozhodnutím ve smyslu ust. § 9 správního řádu, a řízení před vydáním oznámení není klasickým správním řízením dle správního řádu. Teprve podáním námitek proti oznámení se zahajuje správní řízení ve smyslu správního řádu a orgán státní sociální podpory vydává správní rozhodnutí *stricto sensu*.
34. Oznámením ze dne 8. 2. 2022, č. j. 203015/22/AB, byla žalobci přiznána dávka ve výši 2 184 Kč ode dne 1. 1. 2022 do 30. 6. 2022. Pro přiznání dávky bylo podstatné posouzení příjmů a nákladů na bydlení žalobce za poslední čtvrtletí roku 2021.
35. Oznámením 1 ze dne 29. 4. 2022, v němž správní orgán I. stupně posuzoval příjmy a náklady na bydlení za první čtvrtletí roku 2022, došlo ke snížení příspěvku na bydlení z měsíční výše 2 184 Kč na 1 833 Kč ode dne 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022, v nákladech na bydlení však nebyla zohledněna částka 50 Kč měsíčně za osvětlení společných prostor v domě, byť jí žalobce za rozhodné období dokládal. Oznámením 2 ze dne 3. 5. 2022, v němž správní orgán I. stupně rovněž posuzoval příjmy a náklady na bydlení za první

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

čtvrtletí roku 2022, došlo ke zvýšení příspěvku na bydlení z měsíční výše 1 833 Kč na 1 883 Kč ode dne 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022, kdy v nákladech na bydlení je již zahrnuta částka 50 Kč za osvětlení společných prostor v domě; fakticky se jedná o opravné oznámení k předchozímu oznámení správního orgánu I. stupně, kde byla nedopatřením jedna složka nákladů na bydlení žalobce opomenuta.

36. Proti Oznámení 1 podal žalobce námitky, které byly správnímu orgánu I. stupně doručeny dne 11. 5. 2022. Proti Oznámení 2 podal žalobce námitky, které byly správnímu orgánu I. stupně doručeny dne 18. 5. 2022. Podáním námitek proti Oznámení 1 bylo zahájeno správní řízení o nároku žalobce na dávku pro období od 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. Podáním námitek proti Oznámení 2 bylo rovněž zahájeno správní řízení o nároku žalobce na dávku pro období od 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. V obou případech došlo k zahájení řízení na základě žalobcem podaných námitek, jimiž žádal nové posouzení věci.
37. Podle ust. § 48 odst. 1 správního řádu *zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.*
38. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2013, č. j. 4 As 16/2013 – 36, je *„překážku litispendence dle § 48 odst. 1 správního řádu z roku 2004 je nutno vykládat tak, že zahájení nového řízení v téže věci brání nejen řízení zahájené dříve u jiného správního orgánu, ale i řízení zahájené dříve u téhož správního orgánu.“*
39. Podle ust. § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu *řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže zjistí překážku řízení podle § 48 odst. 1.*
40. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2013, č. j. 6 Ads 139/2012 – 58, je *„[p]řekážka litispendence podle § 48 odst. 1 správního řádu z roku 2004, vedoucí k zastavení správního řízení podle § 66 odst. 1 písm. e) téhož zákona, je dána pouze tehdy, pokud jsou kumulativně naplněny dvě podmínky, a to, že jde o řízení „v téže věci“, a dále, že jde o řízení „z téhož důvodu“. Pokud je vedeno řízení z moci úřední podle § 39i zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, pak řízení o žádosti účastníka v téže věci není řízením vedeným z téhož důvodu, a proto toto řízení o žádosti účastníka v téže věci nemůže být zastaveno pro naplnění překážky litispendence.“*
41. Z uvedeného vyplývá, že zahájení řízení u správního orgánu brání, aby o „téže věci“ a „z téhož důvodu“ bylo zahájeno řízení další, je však třeba naplnit obě podmínky, totiž „o téže věci“ a „z téhož důvodu“, kumulativně. Jakmile správní orgán zjistí, že o téže věci a z téhož důvodu bylo již řízení zahájeno, je jeho povinností řízení, které bylo zahájeno jako druhé v pořadí, zastavit dle ust. § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu.
42. Pokud tedy proti Oznámení 1 podal žalobce dne 11. 5. 2022 správnímu orgánu I. stupně námitky, bylo tím zahájeno řízení o nároku žalobce na dávku za druhé čtvrtletí 2022 (od 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022), ve kterém měl správní orgán přezkoumat všechny aspekty související s daným nárokem za příslušné období, což také učinil. Následně dne 18. 5. 2022 byly správnímu orgánu I. stupně doručeny též námitky žalobce proti Oznámení 2, nicméně v této situaci již vedení dalšího řízení bránila překážka věci zahájené ve smyslu ust. § 48 odst. 1 správního řádu, neboť o nároku žalobce na dávku již bylo řízení vedeno, přičemž obě řízení měla totožný předmět, tedy nárok žalobce na dávku pro období od 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. Tím je dána totožnost věci v obou řízeních, byť samotná oznámení se lišila z důvodu opomenutí zahrnutí částky za osvětlení společných prostor v domě. Zároveň byla splněna i podmínka zahájeného řízení z téhož důvodu, neboť řízení byla

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

zahájena na základě námítky podané žalobcem, který se dovolával nového posouzení věci, tj. svého nároku na dávku pro období od 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022. Správní orgán tak neměl v řízení zahájeném na základě námitek proti Oznámení 2 pokračovat, neboť by v něm byly posuzovány totožné skutečnosti, v souladu s § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu měl správní orgán toto druhé řízení zastavit. Protože tak neučinil, zatížil tím řízení zahájené na základě Oznámení 2 vadou, přičemž v tomto řízení bylo následně vydáno i Rozhodnutí správního orgánu I. stupně a Rozhodnutí žalovaného (která jsou však předmětem řízení vedeného pod sp. zn. 4 Ad 25/2022). Uvedená vada se ovšem nijak netýká správního řízení na základě Oznámení 1, které je přezkoumáváno v tomto řízení sp. zn. 4 Ad 24/2022 a ve kterém soud pochybení neshledal.

43. Soud se dále zabýval otázkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, a to jednak pro namítaný nedostatek důvodů a pro nesrozumitelnost, a dále s ohledem na vydání Rozhodnutí správního orgánu I. stupně a Rozhodnutí žalovaného.
44. Soud námítku žalobce nepovažuje za důvodnou, správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí vyšel z příjmů a nákladů na bydlení žalobce za první čtvrtletí roku 2022, které žalobce doložil, v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o státní sociální podpoře a ZŽEM dospěl k závěru o přiznání nároku na dávku a o jeho výši, kdy tuto výši vypočetl v souladu s citovanými ustanoveními zákona o státní sociální podpoře, v odůvodnění též uvedl přehlednou tabulku s jednotlivými náklady na bydlení žalobce, je patrné, jakými úvahami se přitom řídil. Je zřejmé, že správní orgán I. stupně již napravil opomenutí, ke kterému došlo při vyhotovení Oznámení 1, neboť mezi náklady na bydlení doložené žalobcem zahrnul i poplatek 50 Kč měsíčně za osvětlení společných prostor v domě. U prvostupňového rozhodnutí se tak nejedná o nesrozumitelnost či nedostatek důvodů. Žalovaný pak vzhledem k absenci věcných odvolacích námitek přezkoumal prvostupňové rozhodnutí v celém rozsahu, kdy vyšel z dokladů o příjmech a nákladech na bydlení, které žalobce v řízení doložil, a přezkoumal, zda správní orgán I. stupně tyto příjmy a náklady započítal v souladu se zákonem o státní sociální podpoře, přičemž dospěl k závěru, že ustanovení zákona o státní sociální podpoře byla při výpočtu dávky dodržena, a proto neshledal pochybení, které by odůvodňovalo změnu či zrušení prvostupňového rozhodnutí. Soud se s tímto posouzením ztotožňuje, odůvodnění správních rozhodnutí lze považovat za dostatečná a v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu, je z nich seznatelné, jakými úvahami se správní orgány při vydání rozhodnutí řídily, co považovaly za prokázaný skutkový stav a z jakých podkladů při rozhodování vycházely.
45. Soud dospěl k závěru, že nepřezkoumatelnost nelze dovodit ani v souvislosti s Rozhodnutím správního orgánu I. stupně a Rozhodnutím žalovaného. Správní orgán I. stupně totiž jak v prvostupňovém rozhodnutí, tak v Rozhodnutí správního orgánu I. stupně řešil dávku za totéž období, vycházel ze stejných rozhodných skutečností včetně stejných doložených nákladů na bydlení žalobce, které v obou případech zahrnovaly i poplatek 50 Kč za osvětlení společných prostor, v obou případech pak dovodil, že žalobci vzniká za dané období nárok na dávku příspěvek na bydlení, a to ve výši 1 883 Kč. Z obou rozhodnutí též bylo patrné, že první bylo vydáno na základě námitek žalobce podaných dne 11. 5. 2022 a druhé na základě námitek podaných dne 18. 5. 2022, o kterých žalobce věděl, že je podal, i mu byl znám obsah Oznámení 1 a Oznámení 2, které napravilo opomenutí poplatku 50 Kč za osvětlení společných prostor, což popsal též žalovaný v Rozhodnutí žalovaného. Žalobce tak nemohl být v jakékoli nejistotě ohledně svého nároku, neboť z obou rozhodnutí bylo jednoznačné, že za druhé čtvrtletí roku 2022 má

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

nárok na dávku, a to ve výši 1 883 Kč. Soud tak shledal, že vydání Rozhodnutí správního orgánu I. stupně a navazujícího Rozhodnutí žalovaného nezpůsobuje nepřekoumatelnost prvostupňového a napadeného rozhodnutí.

46. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, dle které správní orgány vyšly ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spise nebo je s ním v rozporu, když nedostatečně zkoumaly finanční poměry žalobce.
47. Jak již soud uvedl, správní orgány posuzovaly nárok na dávku s ohledem na podklady doložené žalobcem, v nichž uvedl své příjmy a náklady na bydlení za první čtvrtletí roku 2022. Existence dluhu ve výši zhruba 100 000 Kč, který žalobci vznikl v souvislosti se stěhováním, není pro výpočet dávky relevantní, neboť jej dle zákona o státní sociální podpoře nelze zohlednit ani do příjmů žadatele dle ust. § 4 a § 5 zákona, ani do nákladů na bydlení dle ust. § 25 zákona; nadto žalobce existenci tohoto dluhu ve správním řízení vůbec neuplatňoval ani nedoložil, správní orgány se jím tudíž ani nemohly zabývat.
48. Žalobce zároveň uvedl, že v důsledku vrácení přeplatků dochází k nepřiznání či krácení dávky, což považoval za nespravedlivé a nezákonné, žádal odstranění tvrdosti zákona. Soud předně konstatuje, že tato námitka je zcela obecná, žalobce nepoukázal na konkrétní vyúčtování a přeplatek, který měl mít dopad na posouzení výše dávky v předmětném správním řízení.
49. Podle ust. § 25 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře *[p]ro zjištění nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí se započítávají i částky tvořící náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacený jako záloha nebo byly v tomto období doplacený, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. Byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí.*
50. Pro úplnost soud uvádí, že rozhodným obdobím pro posouzení nároku na dávku bylo v projednávaném případě první čtvrtletí roku 2022, podle vyúčtování služeb ze dne 27. 4. 2022, které je obsahem správního spisu, žalobci vznikl za období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 přeplatek ve výši 8 418 Kč, nicméně podle přehledu plateb ze dne 23. 8. 2022 byl žalobci přeplatek ve výši 8 418 Kč vyplacen až dne 15. 7. 2022, tedy až ve třetím čtvrtletí roku 2022. Správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí ze dne 9. 6. 2022 ani žalovaný v napadeném rozhodnutí ze dne 1. 8. 2022 vrácený přeplatek ve výši 8 418 Kč do nákladů žalobce nezahrnul.
51. Ačkoliv má vrácení přeplatku v konkrétním období v souladu se zákonem o státní sociální podpoře dopad do výpočtu dávky, v posuzovaném případě k jeho zohlednění správními orgány nedošlo, přičemž v postupu správních orgánů nelze spatřovat pochybení.
52. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
53. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému nenáleží podle zákona.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. listopadu 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.